

КОТЛЯР Юрій Вадимович (23.09.1969, смт. Березнегувате Миколаївської обл.) – доктор історичних наук (2005 р.), професор (2007 р.).

У 1986 р. закінчив Березнегуватську середню школу. У 1986-1992 рр. навчався на історичному факультеті Одеського державного університету імені І.І. Мечникова, служив в частинах морської авіації Чорноморського флоту. Отримав диплом зі спеціальності “Історик, викладач історії”.

У 1992-1994 рр. – вчитель Березнегуватської НСШ № 2, у 1995-1996 рр. – завідувач Березнегуватським народним історичним музеєм.

У 1995-1997 рр. навчався в аспірантурі Одеського державного університету імені І.І. Мечникова.

У 1997 р. захистив кандидатську дисертацію “Повстансько-партизанський рух українських селян у 1919 – на початку 1920 р. (на матеріалах Півдня України)”. Наукові керівники – Д.С. Шелест, Н.І. Калюжко.

У 1996-1999 рр. працював начальником паспортної служби Березнегуватського РВ УМВС в Миколаївській області.

У 1999-2002 рр. – старший викладач, доцент, завідувач кафедри історичних дисциплін Миколаївського навчально-наукового інституту Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

У 2002 - 2005 рр. перебував у докторантурі Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Докторську дисертацію “ Селянство Півдня України в період нової економічної політики (1921-1929 рр.)” захистив у 2005 р. Науковий консультант – В.П. Шкварець.

З 2005 по 2007 р. працював завідувачем кафедри історичних дисциплін Миколаївського навчально-наукового інституту Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

З 2007 р. по теперішній час – завідувач кафедри історії Чорноморського державного університету імені Петра Могили.

З 2010 р. – завідувач Миколаївського відділення Інституту історії України НАН України.

З 2011 р. – член Національної спілки краєзнавців України.

Член редколегій наукових журналів: “Наукові праці. Історія”, “Чорноморський літопис”, “Історичний архів”, “Гілея”, багатотомного видання “Реабілітовані історії. Миколаївська область”.

Сфери наукових інтересів: історія півдня України, історія селянства, військова історія, сакральна історія.

Досліджує історію селянства півдня України першої третини ХХ ст., повстанський рух, сакральну історію Миколаївщини.

Нагороди: Миколаївська обласна культурологічна премія ім. М. Аркаса в номінації “Історичні, етнографічні, археологічні дослідження, охорона культурної спадщини” (2003 р.); “Відмінник освіти України” (2004 р.); почесні грамоти Міністерства освіти і науки України (2002, 2005, 2006, 2010 рр.); орден Української Православної Церкви “Преподобного Нестора Літописця” (2006 р.); знак “Петро Могила” (2009 р.); почесна грамота Кабінету Міністрів України (2011 р.)

Офіційний науковий керівник чотирьох захищених кандидатських дисертацій.

Автор і упорядник близько 200 наукових праць (зокрема, 7 монографій, 11 колективних монографій, 9 навчальних посібників та методичних рекомендацій, близько 100 наукових статей).

Публікації про Ю.В. Котляра та рецензії на його праці:

• Шкварець В.П. Повстансько-партизанський рух селянства Півдня України у березні 1919 – січні 1920 року: нові дослідження // Південна Україна: проблеми історичних досліджень. Зб. наук. праць. – Ч. II. – Миколаїв, 1998. – С. 91-95.

• Котляр Юрій Вадимович // Лауреати обласної премії ім. М. Аркаса. Альманах. – Миколаїв: Атол, 2003. – С. 31.

• Шитюк М.М. Новий погляд на офіційну концепцію НЕПу. Рецензія на монографію Котляр Ю.В. Селянство Півдня України: доба нової економічної політики (1921-1929 рр.). – Одеса: ТОВ ВіД, 2004. – 354 с. // Гілея. Філософія. Історія. Політологія. Науковий вісник. – 2005. – № 3 (липень-вересень). – С. 230-231.

• Шкварець В.П. Про захист докторської дисертації Ю.В. Котляром в Одеському національному університеті ім. І.І. Мечникова 15 квітня 2005 року // Наукові праці: Науково-методичний журнал. – Т. 35. – Вип. 20. Історичні науки. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2005.

• Котляр Юрій Вадимович // Кращі науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів України. – Вип. III. – К.: Видавництво “Болгов Медіа Центр”, 2006. – С. 55.

• Котляр Юрій Вадимович // Лауреати обласної премії ім. М. Аркаса. Альманах. – Миколаїв: Можливості Кіммерії, 2006. – С. 43.

• Добився, чого прагнув. Котляр Юрій Вадимович // Струк Й., Теслер Л. Романтики Прибузького краю. – Миколаїв: Вид-во ПП Шамрай, 2007. – С. 59-60.

• Котляр Юрій Вадимович // Українські історики. Біобібліографічний довідник. – Вип. 3. Серія “Українські історики”. – К.: Інститут історії України НАН України, 2010. – С. 139-140.

Монографії, колективні монографії, навчальні посібники, Ю.В. Котляра, що стосуються історії Південної України:

- **Повстанство. Селянський рух на Півдні України (1917-1925).** – Миколаїв-Одеса: ТОВ Від, 2003. – 196 с.
- **Повстансько-партизанський рух на Півдні України в 1917-1944 рр.** – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2003. – 340 с. (у співавторстві з Є.Г. Горбуровим, М.М. Шитюком).
- **Селянство Півдня України: доба нової економічної політики (1921-1929 рр.).** – Одеса: ТОВ Від, 2004. – 354 с.
- **Нагартав і Романівка: з історії єврейських колоній Березнегуватщини.** – Миколаїв-Березнегувате: ТОВ Від, 2006. – 128 с. (у співавторстві з І.С. Міроною).
- **Повстанський рух етнічних меншин Півдня України (1917-1931).** – К.-Миколаїв: Вид-во МДГУ імені Петра Могили, 2008. – Історична бібліотека МДГУ. – Кн. 1. – 156 с.
- **Голодомори 1921-1923 рр. та 1932-1933 рр. на Півдні України: етнічний та міжнародний аспекти.** – К.-Миколаїв: Вид-во МДГУ імені Петра Могили, 2008. – Історична бібліотека МДГУ. – Кн. 2. – 204 с. (у співавторстві з І.С. Міроною).
- **Висунська і Баштанська республіки (до 90-ї річниці проголошення).** – Миколаїв: Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2010. – Історична бібліотека ЧДУ. – Кн. 3. – 92 с.
- **Миколаївський регіон на початку ХХ століття // Миколаївщина: літопис історичних подій.** – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2002. – С. 200-214.
- **Голодомор 1932-1933 років – останній етап війни проти південноукраїнського селянина-власника // Голод-геноцид 1932 - 1933 років на території Миколаївщини: погляди істориків, очевидців, архівні матеріали (до 70-річчя трагедії).** – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2003. – С. 68-80.
- **Миколаївщина напередодні окупації ворожими військами (червень - серпень 1941) // Миколаївщина в роки Великої Вітчизняної війни: 1941 - 1944 (До 60-річчя визволення області від німецько-румунських окупантів).** – Миколаїв: КВІТ, 2004. – С. 38-54.
- **Баловне: Історико-краєзнавчий нарис / Ю.В. Котляр, Л.С. Клімова, М.О. Мельник, О.П. Хасцький, М.М. Шитюк.** – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2004. – 168 с.
- **Березнегуватщина. Нариси історії (з найдавніших часів до середини ХХ століття) / За ред. Ю.В. Котляра.** – Миколаїв-Березнегувате: ТОВ Від, 2004. – 108 с.
- **Єпіфан Ковтюх // Реабілітовані історією. У 27 т. Миколаївська область.** – Кн. 1. – К.-Миколаїв: Світогляд, 2005. – С.362-367.
- **Німецькі колонії Півдня України в період нової економічної політики // Німецькі поселенці в Україні: історія та сьогодення.** – К.-Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. – С. 334-343.
- **Справа на “фольксдойч” Марію Генріхівну Вольф // Реабілітовані історією. У 27 т. Миколаївська область.** – Кн. 2. – К.-Миколаїв: Світогляд, 2006. – С. 238-240 (у співавторстві з О.В. Курабцевим).
- **Репресивна політика проти жителів Миколаївської області в 50-80-х рр. ХХ століття // Реабілітовані історією. Миколаївська область.** – Кн. 3. – К.-Миколаїв: Світогляд, 2007. – С. 7-57 (у співавторстві з О.Г. Бажаном, І.С. Міроною, І.Є. Ніколаєвим).
- **Польський фактор у повстанській боротьбі 1920-1921 рр. // Поляки на півдні України: історія та сьогодення. У 2-х т. – Т. 1. – Жешов-Київ-Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. П. Могили, 2008 (Серія “Україна: історія і сучасність”. – Вип. 4). – С. 281-287.**
- **Баштанські повстанці проти репресивно-каральної системи (за матеріалами справи № 3897) // Реабілітовані історією. Миколаївська область.** – Кн. 4. – К.-Миколаїв: Світогляд, 2008. – С. 32-52.
- **Ю. Тютюнник в українському повстанському русі та Миколаївщина // Реабілітовані історією. Миколаївська область.** – Кн. 5. – К.-Миколаїв: Світогляд, 2010. – С. 7-32 (у співавторстві з І.В. Білоконем).
- **Методологічні основи термінології, пов’язаної з національними меншинами // Миколаївщина багатонаціональна: з історії етнічних спільнот регіону / за ред. Л.С.-М. Каймаразової.** – Миколаїв: Вид. Прокопчук Т.Ю., 2012. – С. 120-125.

Найважливіші статті Ю.В. Котляра, що стосуються історії Південної України:

- **Висунська народна республіка. 1919 // Український історичний журнал.** – 1996. – № 1. – С. 63-68.
- **Документальні джерела про становище селянства Півдня України в роки нової економічної політики // Записки історичного факультету.** – Вип. 15. – Одеса: Астропринт, 2004. – С. 242-252.
- **Регіональні аспекти повстанського руху селян 20-х рр. ХХ ст. // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки.** – Вип. 13. – К.: Інститут історії України НАН України, 2005. – С. 183-201.
- **Національні меншини в типології селянського повстанського руху Півдня України // Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету.** – Запоріжжя: Просвіта, 2007. – Вип. XXI. – С. 168-172.
- **Сакральні центри Миколаєва (до постановки питання) // Наукові праці: Науково-методичний журнал.** – Т. 104. – Вип. 91. Історичні науки. – Миколаїв: ЧДУ імені П.Могили, 2009. – С. 182-187.
- **Город как центр мира: к вопросу об изучении сакральной истории Николаева // Гілея (науковий вісник): Збірник наукових праць.** – К., 2010. – Вип. 31. – С. 134-140.

- **Національні меншини південноукраїнського села в добу непу** // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. – Вип. 19. – К.: Інститут історії України НАН України, 2010. – С. 3-19.
- **Етнічний фактор у формуванні ментальності населення Південної України** // Музейний вісник. Науково-теоретичний щорічник. – Вип. 11/2. – Запоріжжя, 2011. –С. 101-106.
- **Врадівська Хліборобська республіка** // Чорноморський літопис: Науковий журнал. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. – Вип. 5. – С. 50-53.

(Анкета Ю.В. Котляра)

Джерело: Дослідники історії Південної України : біобібліографічний довідник / Упорядник : Ігор Лиман. – Київ, 2013. – Том 1. – С. 180-185